

Ушбу сонда:

ФАРҒОНА ШАҲРИДА ЯНГИ МАКТАБ БИНОСИ 2 БЕТ

Мукофотланганлар ҳақида ҳикоялар ШЕЪРИЯТГА ОШНО МУАЛЛИМ 2 БЕТ

Аёл манфаати— ЭЛНИНГ МУРОДИ 3 БЕТ

САНЪАТНИНГ САОДАТЛИ ЙЎЛИ 3 БЕТ

“Маъза қилиб РЕКЛАМА кўриб ўтирсак, СЕРИАЛ бошланади” 4 БЕТ

Фарғона ҳақиқати

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИНИНГ БОШ НАШРИ

Бахт соғлиққа ўхшайди: у бор бўлса, пайқамайсан. Иван ТУРГЕНЕВ.

Сайтимизга ўтиш учун QR кодни телефонингиз орқали сканер қилинг

Газета 1917 йил 14 октябрдан чиқа бошлаган

farhaqiqat.uz

@farhaqiqati

2020 йил 10 октябрь, шанба № 79 (24468)

Пахта—2020

Мавсум давом этмоқда

Олтириқ тумани пахтакорлари уйган “оқ олтин” хирмони 20 минг тоннадан ошди. Ҳар гектар ердан териб олинган ҳосил салмоғи 32 центнерни ташкил этди. Ҳосилнинг асосий қисми юқори навларга сотилди.

У лкан хирмонни яратишда тумандаги 196 та фермер хўжалиқларининг ҳиссаси катта бўлди. 134 нафар фермер хўжалиқлари биринчи теримнинг ўзида юксак натижаларни қўлга киритди. Жойларда теримчиларни ижтимоий ҳимоялаш, муносиб меҳнат шароитлари яратиб бериш, илгорларни рағбатлантириш ишларига алоҳида эътибор берилмоқда. Вилоятимизда пахта тайёрлаш борасида салмоқли ютуқларни қўлга киритаётган туманлар сафи кўндан кўнга ортиб бормоқда. Бугунга қадар **Данғара тумани 19 минг 133 тонна, тошлоқликлар 16 минг тоннадан ортиқ, Бағдод тумани 15 минг 204 тонна ва Фурқат тумани пахтакорлари**

17 минг 505 тонна қимматбаҳо саноат хом ашёси териб олди. Пахтачиликда кластер тизимининг жорий қилингани, хом ашё етиштирувчи фермер хўжалиқларига уруғлик, минерал ўғит, ёнилғи-мойлаш маҳсулотлари етказиб бериш, сувдан оқилана фойдаланиш борасида имтиёзлар даладарда мўл ҳосил тўплаш ва териб олиш имкониятини берди. Бугун пахта пайкаллари оралаб басма-басига меҳнат қилаётган теримчилар, қабул пунктлари томон бораётган пахта карвонлари даладарда ҳосил чўғи мўлчилигини кўрсатиб турибди.

Ўз мухбиримиз. Шерзод ҚОРАБОЕВ олган сурат.

“МАЖБУРИЙ ОБУНА” баҳонасида ихтиёрий обунани ҳам йўқ қилдик

Сўнгги йилларда ҳаётимизга мажбурий, ихтиёрий обунани деган тушунчалар кириб келиб, сеvimли нашрларимизга бўлган эътибор сусайди. Йиллар давомида халқимиз қалбидан жой олган газеталарнинг тақдири сўроқ остида қолди.

Президентимизнинг Уқитувчи ва мураббийлар байрами муносабати билан йўллаган мурожаатида “Афсуски, биз кейинги йилларда “мажбурий обуна” баҳонасида ихтиёрий обунани ҳам йўқ қилдик. Бунинг натижасида мактаб ва олийгоҳларнинг ўқитувчи ва домлалари ўзлари учун зарур бўлган газета ва журналлардан ажралиб қолди. Шундай аянчли ҳолга келдики, ҳатто айрим раҳбарлар газета ўқимаслиги билан мактабдан бўлибди. Ўзингиз биласиз, дунёда компьютер технологиялари энг ривожланган давлатлардан бири бу — Япониядир. Лекин ушбу мамлакатда кунига 3-4 миллион нусхада нашр этиладиган газеталар борлигига нима дейсиз? Айтмоқчиманки, ҳаётимизда радио-телевидение, Интернет билан бирга босма нашрларнинг ҳам ўз ўрни бор” дея уринли фикрлар айтди.

Янгилинишлар, ўзгаришлар силсиласида қалқиб турган дунёнинг ийикоси матбуот ва оммавий ахборот воситалари орқали жамиятга ёйилади. Айни пайтда инсонларнинг ахборотга бўлган эҳтиёжи кескин ортди. Матбуотнинг одамларни жараёнлардан хабардор қилишдек кечиктириб бўлмайдиган вазифаси бор. Бу борада интернет тармоқлари ахборот тарқатувчи сифатида миллий ахборот маконида етакчилик қилаётгани ҳам ҳеч кимга сир эмас. Бироқ ахборот ичидаги рақамли дунёда ишончли манба, яъни газетамиз бўлган эҳтиёжини инкор қилиб бўлмайди. Тарихга назар солсак, матбуот миллий онгни уйғотувчи ва ифтихор туйғуларини жўш урдирувчи восита сифатида жадидчилик ҳаракатининг қанотига айланган ва бу қанотдан самарали ҳамда уринли фойдаланиб келган маърифатпарвар кишилар ҳақида жуда кўп маълумотлар бор. Дарҳақиқат, газета китоб мутолаасига жуда яқин бўлиб, уларни бир-биридан айро тушуниб бўлмайди.

Газета мутолааси халқимиз орасида қадриятга айланган, — дейди Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист Дониёр Эргашев. — Уқувчиллик чоғимиз газеталарнинг янги сонини кўтиб, дарвозамиз олдидаги почта кутисига қарайверардик. Илк ёзларимни газета саҳифаларида кўриш учун тахририятга ўнлаб мактублар ёзганман. Мақолаларим чоп этилган газеталарни ҳалигача сақлаб юрман. Чиндан ҳам, газетада берилган манба тарих саҳифасига муҳрланади. Иштимой тармоқлардаги фикр-хатоларга қорилишган, ҳеч қандай манбаларга эга бўлмаган асоссиз хабарлар одамлар орасида саводсизликни ошириш билан бирга, она тилига бўлган беписандлик кайфиятини ҳосил қилмоқда. Ачинарли жиҳати айрим кимсалар, ҳатто мансабдорлар ҳам ана шундай сазо маълумотлар йиғиндиси гирдобиди ўралашиб қолди. Ўзи китоб, газета мутолаа қилишни билмаган одам кимга ибрат бўла олади. Ҳолбуки, газетамиз берилмаётган маълумот аниқ ва ишончли экани билан қимматлидир. — Бугунги кунда босма нашрларнинг таълим жараёнига таъсири катта. Шунинг учун ҳам Фитрат, Чўпон каби улғу алломаларимиз маориф ва матбуот жараёнини бир-бирига боғлаган ҳолда халқнинг онига маънавият, маърифат уруғини қадаган, — дейди Фарғона туманидаги 12-мактаб ўқитувчиси Дилобар Ҳолматов. — Уқитувчи жамиятдаги ўзгаришлар, янгилинишлар билан ҳамқадам бўлган нашрларни кузатиб бориш билан бирга матбуот минбаридан туриб ўз сўзини айта олиши лозим. “Айтинг-чи, ўқитувчи ўз устиди ишлаши, билим ва маҳоратини ошириши учун қўшимча методик ёрдамни қаердан олади? Албатта, шу соҳага оид китоб ва қўлланмалардан, махсус педагогик нашрлардан олади” дея таъкидлади Юрбошимиз. Чиндан ҳам, таълим жараёнида ўқитувчини методик қўллаб-қувватлайдиган нашрлар ҳаводек зарур. Ҳар бир оғил аввалидан ҳар бир ота-она фарзандини ёшига мос бўлган газета, журналларга обуна бўлиши керак. Чунки ўқувчи учун газета — кўзгу. Улар газета, журнал орқали тенгдошларининг истеъдоди билан танишади, ўқувчанларига оид янгиликларни мутолаа қилади. Қолаверса, саҳифаларда ижодий ишнинг кўришига интилиш сабаб ўзига бўлган ишонч камол топади. — Бир ойда ижтимоий тармоқлардаги хабарларни ўқиб учун ўртача олти минг сарфлайдиган тенгдошларимизнинг, ҳар ҳафта эшигимиздан кириб келиб, йил давомида маълумотиимизга айланадиган газетанинг йиллик 350 минг сўмлик обунасига оринганига ҳайрон қолам. Обуна масаласида гап кетганда, базиларнинг шахсий корхонасида номухтассис қадрлар томонидан чоп этилаётган олди-қочди газеталарни давлат муассасалари ва таълим даргоҳларида мажбурий обунаси ташкил қилинаётганига мутолаа қаршиман. Мутасаддилардан сўрадикки, талаба ёки ҳодим обуна бўлиш учун газета, журнал номини ихтиёрий ўзи танласин. Шундагина даврий матбуот халқнинг минбарига айланади, — дейди Фарғона давлат университети талабаси Лочинбек Пўлатов. Биз газета афзалми ёки интернет, деган фикрдан йироқимиз. Ишонимизки, интернетнинг залвори ортган сари ижтимоий жараёнларга дахлдорлик хисси билан яшашган маърифатли, ўз тақдирига беварқ бўлмаган инсонлар қалбига уйғоқликка, теран мушоҳадага қорловчи, аниқ маълумотларга асосланган газеталарга бўлган чанқоқликнинг, эҳтиёжининг умри узаверадди.

Дилшода ЭРГАШЕВА.

Мақсадимиз бир

Фарғона шаҳрида фаолият бошлаган Корея — Ўзбекистон бизнес ассоциациясининг ваколатхонаси савдо-иқтисодий, инвестициявий, маданий-гуманитар соҳаларда ҳамкорлик алоқаларини янги bosқичга олиб чиқаётгани билан аҳамиятли.

Ҳамкорлик

Ў

Ўзбекистон қадимий ва бой тарихга эга, Буюк ипак йўлининг маркази бўлган ўлка, — дейди Корея — Ўзбекистон бизнес ассоциацияси ваколатхонаси раҳбари Юн Джонг Сок. — Айниқса, Фарғона вилояти ўзининг ҳудудий жойлашуви, йўл ва коммуникация тармоқлари ривожлангани билан ажралиб туради. Бу Жанубий корейлик йирик тадбиркор ва инвесторларнинг қизиқишларини оширмоқда. Айни кунда ип-йигирув ва тўқимачилик саноати, қишлоқ

хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ва экспорти бўйича истиқболли лойиҳаларни амалга ошириш истагида бўлган йирик компания ва тадбиркорларни Фарғонага жалб этишда яқиндан кўмак бериш, қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор яратялмиш. Муҳими, ҳамкорликда иш олиб бориш истагида бўлган тадбиркор ва ишбилармонлар кўп. Бу бизга келаётган мурожаатлар, таклиф этилаётган янги лойиҳалар мисолида кўриниб турибди. Истиқболли лойиҳалар кўлами кенг ва ранг-баранглиги билан эътиборни тортди. Ваколатхона саноат ва қишлоқ хўжалиги тармоқларида иқтисодий ҳамкорликни йўлга қўйиш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, маҳаллий хом ашёлардан юқори

сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш, экспорт ҳажмини ошириш, янги иш ўринлари яратишга алоҳида эътибор қаратган. Кўшма лойиҳаларни рўёбга чиқаришда йирик компания ва сармоядорларга вилоят инвестицион салоҳияти, яратиб берилган имконият ва имтиёзлар ҳақида тўлақонли маълумотлар базасини яратиш ва тарғиб этиш ишларига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Икки давлат тадбиркорларининг мулоқот майдони бўлган ваколатхона кўмагида ҳаётга татбиқ этилаётган лойиҳалар юрт даровонлиги йўлида қўйилган муҳим қадамлардан.

Расулжон КАМОЛОВ. Муқимжон ҚОДИРОВ олган сурат.

Солиқдаги имтиёзлар

Тадбиркорларга 9,1 млрд. сўмдан ортиқ маблағ қайтарилди

— Корхонамизда текстиль маҳсулотлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилган, — дейди Данғара туманидаги “MUSAVARTEX” МЧЖ Ўзбекистон — Буюк Британия кўшма корхона раҳбари Фарҳоджон Булатов. — Жорий йилда жамиятимиз томонидан Хитой, Россия ва Туркия давлатларига экспорт шартномаларига асосан 1 миллион 632 минг АҚШ доллари миқдорига ип-кавала маҳсулотлари экспорт қилинган. Тадбиркорларга қаратилган эътибор туфайли корхонамиз томонидан апрель-июль ойлари давомида қўшилган қиймат солиғига ноль ставка қўлланилган ҳолда маҳсулотлар экспортини амалга оширдик. Натижада жамиятнинг қўшилган қиймат солиғи салбий фарқ суммаси ўрнини қоплатиши лозим бўлган сумма 1 миллиард 390 миллион сўмни ташкил этди. Ушбу маблағнинг ҳисоб вағамизга қайтарилиши фаолиятимизни янада кенгайтириш, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш имконини беради.

Бугун мамлакатимизда тадбиркорларга кўмак бериш, экспорт ҳажмини ошириш учун қулай шарт-шароитлар яратиш масаласига алоҳида эътибор қаратилмоқда. “Солиқ идораси — тадбиркорга кўмакчи” тамойили ҳам ана шундай имтиёزلардан бири бўлиб, бу солиқ хизмати органларининг тадбиркорларга хизмат кўрсатиши, яъни уларнинг беминнат ёрдамчиси ва маслаҳатчисига айланганидан дарак беради. Бунинг биргина мисоли айни кунларда солиқ тўловчилар томонидан ортиқча тўланган ёки ундирилган қўшилган қиймат солиғини тадбиркорлар ҳисоб рақамига қайтаришда намоён бўлмоқда. Бувайда туманидаги турли йилдаги соҳилар ишлаб чиқарилаётган «PARDUS GLOBAL TEXTILE» МЧЖ корхонасида айни пайтда 170 нафардан ортиқ ишчи-ҳодимлар меҳнат қилмоқда. Эътиборлиси, ишчиларнинг 80 дан ортигини хотин-қизлар, айниқса, ёшлар ташкил этади. Ҳозирги кунда жамият томонидан ишлаб чиқарилаётган тайёр маҳсулотлар, асо-

сан, Россия ва Қирғизистон давлатларига экспорт қилинмоқда. «PARDUS GLOBAL TEXTILE» корхонаси томонидан ўтган йилда жами 25 миллиард сўмлик, жорий йилнинг январь-июль ойларига эса 17 миллиард сўмлик экспорт амалга оширилган. Амалдаги солиқ қонунчилигига кўра, корхонанинг 2020 йилнинг январь-июль ойлари учун қўшилган қиймат солиғи бўйича 850 миллион сўм маблағ жамиятнинг банк ҳисобварағига қайтарилди. — Вилоят давлат солиқ бошқармасига жорий йил 1 августдан 18 сентябргача ҚҚСни қоллаш (қайтариш) бўйича

келиб тушган аризалар ўрганилиб, 24 та корхоналарнинг банк ҳисобварағларига 9,1 млрд.сўм миқдоридоғи маблағлар қайтариб берилди, — дейди Фарғона вилояти ДСБ бўлим бошлиғи Жасур Аҳмедов. Дарҳақиқат, “Солиқ хизмати — инсофли солиқ тўловчининг ишончли ҳамкори” шиори остида олиб борилаётган мажбурий илҳотлар тадбиркорлик муҳитини янада ривожлантириш, улар фаолиятини янги поғоналарга кўтариш имкониятини бермоқда.

Д. ҲАЛИМЖОНОВА.

Бунёдкорлик

ФАРҒОНА ШАҲРИДА ЯНГИ МАКТАБ БИНОСИ

Ҳар йили мамлакатимизда, жумладан, вилоятимизда замонавий мактаблар қурилиб, фойдаланишга топширилмоқда.

Фарғона шаҳридаги 42-умумтаълим мактаби ўқувчилари янги ўқув йилига ажойиб совға олдилар. Мактабнинг 420 ўқувчи ўрнига эга бўлган биносини "426-хўжаликлараро махсус кўчма механизациялашган колонна" масъулияти чекланган жамияти қуриб битказди. Мактабда болаларнинг таълим-тарбия олиши учун барча шароитлар яратилган. Бу ерда мажлислар, спорт зали, спорт майдончалари, ошхона мавжуд. Синф хоналари замонавий талабларга жавоб берадиган ўқув жиҳозлари билан таъминланган. Мактаб директори Жасурбек Арслоновнинг сўзларига кўра, бу йил 1-синфга 98 нафар бола қабул қилинди. Мактаб коронавируснинг барча тартиб-қоидаларига қатъий амал қилган ҳолда фаолият олиб бормоқда.

Матн ва суратлар муаллифи Муқимжон ҚОДИРОВ.

Мукофотланганлар ҳақида ҳикоялар

Раъно Исмоилова ҳам шогирдлари қалбидан жой эгаллаган устозлардан. У 1998 йилда Фарғона давлат университети тарих йўналишини тамомлаган. Мана 22 йилдирки, Бағдод туманидаги 11-умумий ўрта таълим мактабда тарих фанидан ўқувчиларга сабоқ бериб келяпти. Муҳир педагогнинг меҳнатлари самарасини ўқувчиларнинг турли кўрик-танловларда муваффақиятли иштирок этиб, фахрли ўринни эгаллаётганидан билишимиз мумкин. Устоз 2017-2018 ўқув йилида "Энг яхши маънавият билимдони" кўрик-танловининг республика bosқичи голиби бўлиб, республика Халқ таълими вазирлигининг голиблик дипломи билан тақдирланган. Халқаро конференцияларда илмий мақолалари билан иштирок этди. Бу йилги онлайн олимпиадаларда ҳам 92 нафар ўқувчилари қатнашиб, сертификатларни қўлга киритишди. Бу йил у синф раҳбарлик қилган битирувчи ўқувчиларнинг 21 нафари, яъни 90 фоизи олий ўқув юртига қабул қилинди. — Болалигимдан тарих фанига кизикман, — дейди Бухоро давлат университети талабаси Элёр Азимов. — Мана шу кизикишимга устозим Раъно опа бефарқ қарамади. Тарих

ШЕЪРИЯТГА ОШНО МУАЛЛИМ

Халқимизда «Устоз отангдек улуг», деган ибора бор. Ҳаётда бирор ютуққа эришсак, касбимиздан эъзоз топсак, бунда устозларнинг ҳиссаси беқиёс.

Яхшидан боғ қолади, Ёмонданчи доғ. Бир кўчат эхсак-да, Мингни юламиз. Биздан бир ниҳол қолмаса агар, Бу оламда яшаб нима қиламиз. "Таянч мактаб" ва "Тарих фанидан маҳорат мактаби" тренер ўқитувчиси Раъно Исмоилова изланувчан педагог, фидойи ва жонқуяр инсон сифатида ҳамкасблари ва аҳоли ўртасида ҳурмат қозонган. Устоз ўқитувчининг қўллаб-шогирдлари жамиятимизнинг турли жаҳазларида юртимиз равангига ўз ҳиссаларини қўшиб келишмоқда.

3 нафар фарзанднинг меҳрибон онаси бўлган Раъно опа ўғилларига ҳам тарих фанини севишни ўргатган. Унинг катта ўғли Қўқон давлат педагогика институтини тамомлади. Ҳозирда тумандаги 46-умумий ўрта таълим мактабда тарих фанидан дарс бериб келмоқда. Аждодларнинг буюк тарихини ўргатиш юксак шарафдир. Мана шундай шарафли касбни эгаллаган қаҳрамонимиз ўқитувчи ва мураббийлар кўни муносабати билан давлатимизнинг юксак мукофоти — "Шуҳрат" медали билан тақдирланди.

Шоҳсанам ЭШМАТОВА.

Партия ҳаёти

"ЁШЛАР ҚАНОТИ" фаолияти сарҳисоб қилинди

О'zLiDeP Фарғона вилояти Кенгаши "Ёшлар қаноти"нинг ҳисобот-сайлов конференцияси бўлиб ўтди.

Бугунги кунда О'zLiDeP Фарғона вилояти Кенгаши аъзоларининг 15 миң 300 нафардан зиёдини ёшлар ташкил қилади. Утган йилларда "Янги авлод кадрлари" лойиҳаси орқали йигит-қизларнинг интеллектуал салоҳиятини намойишга кўмаклашилди. 5 та олий таълим муассасаси билан ҳамкорлик ҳақидаги меморандум имзоланиб, унинг доирасида 1 миң 170 талаба тўғрисида маълумот шакллантирилди, шундан 795 нафари О'zLiDeP

таркибига қабул қилинди. "Парламентда менинг ўрним" мақсадли лойиҳаси орқали ёшларни парламент фаолияти билан яқиндан таништириш, янги қонун лойиҳаларини муҳокама қилиш ва қабул қилиш жараёнига жалб этиш, уларнинг сиёсий-ҳуқуқий билимларини оширишга эришилмоқда. Ёшларни тадбиркорлик йўналишига жалб қилиш бўйича партия томонидан вилоят туман-шаҳарларида ўқув семинарлар ташкил этилиб, унга 900 яқин ёшлар

қамраб олинди. Ўқувлар давомида ўзининг аниқ гоёсига эга бўлган ёшларга ўз бизнес режаларини тузишлари амалий ёрдамлар берилди. Ўқувларда иштирок этган ёшларнинг инновацион ташаббусларини қўллаб-қувватлаш мақсадида ўтказилган "Start up" партиявий лойиҳаси доирасида 61 нафар ёшлар томонидан ишлаб чиқилган бир қатор инновацион ва истиқболли

ғоялар қарийб 621 миллион сўм миқдоридоги кредитлар эвазига молиялаштирилди. Конференцияда партия сафига янги қабул қилинган ёшларга аъзолик гувоҳномалари топширилди.

Ўз муҳбиримиз. Муқимжон ҚОДИРОВ олган сурат.

Сўхдан хабар: СОҒЛОМЛАШТИРИШ МАРКАЗИ ОЧИЛДИ

Давлатимиз раҳбарининг жорий йил 8 августда қабул қилинган "2020-2021 йилларда Фарғона вилоятининг Сўх туманини комплекс иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори асосида англав ҳудудда барча соҳаларда кенг қамровли ишлар давом этмоқда.

Утган кун «Офтобру» маҳалла фуқаролар йиғинида янги соғломлаштириш маркази фойдаланишга топширилди. Собиқ касб-хунар коллежининг фойдаланилмаётган ётоқхона биносидо бир ярим миллион сўм инвестиция ҳисобида аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш лойиҳаси амалга оширилди. "Сабрини невромед" хусусий корхонаси томонидан янги замонавий тиббий хизмат кўрсатиш маркази ишга туширилиб, 20 та янги иш ўринлари яратилди. Корхонанинг ён қисмида жойлашган "Сўх — Реацентр" хусусий корхонаси раҳбари Солижон Мусаев соғломлаштириш маркази қурилишига бош бўлди. — Сўхлик тадбиркорларга Президентимиз томонидан

катта эътибор қаратилиб, имтиёзлар берилмоқда, — дейди С.Мусаев. — Туман ҳокимлиги томонидан берилган бўш бино ва "Агробанк"дан олинган 220 миллион сўм кредит эвазига янги замонавий соғломлаштириш маркази бунёд этилди. Соғломлаштириш марказида кам таъминланган, ижтимоий кўмакка муҳтож

Маъсуджон СУЛАЙМОНОВ.

Хабарингиз борми?

Аҳоли рўйхатга олинади

2022 йилда Ўзбекистон Республикасида аҳолини рўйхатга олиш умуммиллий тадбири ўтказилади. Мазкур сиёсий жараёни қонунчилик доирасида ўтказиш бўйича 2019 йил 5 февралда Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикасида 2022 йилда аҳолини рўйхатга олишни ўтказиш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида"ги Фармони ҳамда жорий йил 16 мартда Ўзбекистон Республикасининг "Аҳолини рўйхатга олиш тўғрисида"ги қонуни қабул қилинди.

Манбаларда келтирилишича, Ўзбекистон ҳудудида дастлабки аҳолини рўйхатга олиш 1897 йилда ўтказилган. Кейинчалик 1926, 1939, 1959, 1970, 1979, 1989 йилларда ҳам бу жараён ташкил этилган. Мустақиллик йилларида мамлакатимизда аҳолини рўйхатга олиш ўтказилмаган. Аҳолини рўйхатга олишдан асосий мақсад аҳоли таркибининг ҳолати ва ривожланиш динамикаси ҳақида мамлакатни социал-иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий ривожлантириш соҳасидаги давлат сиёсатининг устувор йўналишларини белгилаш ҳамда амалга ошириш учун зарур бўлган ишончли ва холис ахборотни олишдан

иборатдир. Соддароқ қилиб айтганда, олиндиған маълумотлар орқали мавжуд аҳоли, оилалар сони, ёши ва жинси, этник таркиби, туғилиш, ўлим каби демографик жараёнлар ҳақида муҳим манбалар базаси яратилади, республикадаги ижтимоий вазиятга янада оидинлик киритиш имконияти вужудга келади. Албатта, аҳолини рўйхатдан ўтказиш жараёни кенг қўламли тадбир. Чунки кампания даврида аҳолининг аҳоли сони, ёши ва жинси таркиби, фуқаролиги, миллий таркиби, барча аҳоли пунктлари сони, фуқароларнинг оилавий аҳоли, маълумоти, уй-жой билан таъминланганлик даражаси, меҳнат ресурслари, иқтисодий фаол аҳоли,

иш билан бандлиги (касби ва мутахассислиги), йиллик даромади каби манбалар бўйича батафсил маълумотлар олинади. Мамлакатимизда аҳолини рўйхатга олиш тадбири аънавий усулда, яъни рўйхатга олувчи шахслар томонидан ҳудудларда уйма-уй қорган ҳолда, юзма-юз суҳбат асосида, қоғоз шаклидаги рўйхатга олиш варақаларини тўлдирди орқали амалга оширилади. Шу билан бирга, замонавий технологиялар ва интернет тармоғидан фойдаланиш имконияти ҳам яратилади, аниқроғи, хоҳловчилар ўзлари уйларида ёки масофадан туриб, махсус дастур орқали тўлдирган ҳолда рўйхатдан ўтишлари мумкин бўлади.

Эндиликда мамлакатимизда 10 йилда камида бир марта аҳолини рўйхатга олиш ўтказилади. Юқоридо таъкидланган Ўзбекистон Республикасининг "Аҳолини рўйхатга олиш тўғрисида"ги қонунда аҳолини рўйхатга олиш соҳасида давлат органлари ваколатлари, респондент ва рўйхатга олувчи ходимларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари тартиб-ҳисобини солишган. Қонуннинг 15-моддасида қайд этилганидек,

Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси аҳолини рўйхатга олиш соҳасидаги махсус ваколатли давлат органи ҳисобланади. Мазкур орган рўйхатга олиш ҳужжатлари шаклларини, рўйхатга олувчи ходимлар гувоҳномаси шаклини ишлаб чиқади ва тасдиқлайди, аҳолини рўйхатга олишни ўтказиш тўғрисида аҳолини хабардор қилишга доир ишларни мувофиқлаштиради. Аҳолини рўйхатга олиш дастури ёши, миллати, тилларини билиши, маълумоти, яшаш шароитлари, яшаш учун маблағлар манбалари ва бошқа масалаларни ўз ичига олади. Суров давлат тилида олиб борилади. Давлат тилини билмайдиган респондентлар ўз она тилларида ёки бошқа эркин танланган мулоқот тилида сўровда иштирок этишлари мумкин. Рўйхатга олиш бўйича яқуний маълумотлар юридик ва жисмоний шахслар учун очиқ бўлади ҳамда оммавий ахборот воситаларида эълон қилиниб, Давлат статистика қўмитаси расмий сайтга жойлаштирилади.

Улугбек МАХМУДОВ, Фарғона вилояти статистика бошқармаси рўйхатга олиш жараёнларини ташкил этиш ва ўтказиш бўлими бош мутахассиси.

Жараён

Юклар эгасига бекаму кўст етказилмоқда

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Транспортда ХТББ республика темир йўлларида нефть маҳсулотларини кузатиш батальони биринчи отряди ходимлари шартнома асосида водий темир йўлларида Фарғона НКҚИЗ, Олтиариқ ЕИЧ ҳамда Бухоро НКҚИЗдан доvon орқали кўриқлаб-кузатилиб келинаётган тайёр ва хом нефть маҳсулотлари юкланган вагон-цистерналарни ўз манзилларига талон-тарож қилинишига йўл қўймаган ҳолда етказмоқда.

Ҳар бир поғонадаги ходимлар хизмат вазифаларини тўлиқ адо этаётганликлари, олиб борилаётган профилактик ва кўриқлаб кузатиш ишларининг тўғри ташкил қилинганлиги туфайли 2020 йилнинг январь ойидан шу кунга қадар 2834 та поезд таркибидо 8556 та нефть маҳсулотлари юкланган вагон-цистерналарни отряд хизмат ҳудудига қарашли Андижон, Наманган ва Фарғона вилоятларидаги нефть омборларига ва тайинланган манзилига соз ҳолда топширилди. Отряд хизмат ҳудудларида жойлашган темир йўл бекатларида

ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, жиноятчиликка қарши курашиш, фуқаролар ҳавфсизлигини таъминлаш, жамоат тартибини сақлаш ҳар бир ички ишлар идоралари ходимининг муқаддас бурчи эканлигини назарда тутган ҳолда ходимларимиз томонидан кеча-ю кундуз хизмат олиб бориламоқда. Нефть маҳсулотлари юкланган вагон-цистерналарни истеъмолчиларга беэиён етказиб бериш, хизмат интизоми ва

қонунчиликка оғишмай риоя этган ҳолда хизмат олиб бориш мақсадида ходимлар ўртасида доимий равишда зарур тадбирлар ўтказилмоқда.

У. АРИФОВ, Транспортда ХТББ нефть МКБ 1-отряди (Охунбобоев бекати) командир ўринбосари, майор.

Касаба уюшмалари

ташкilotларида

Аёл манфаати — элнинг муроди

Аёл нозик хилқат вакиласи, ҳамisha меҳр-муҳаббатга муҳтож. Сўнгги йилларда хотин-қизлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш йўлида амалга оширилаётган ислохотлар бу борадаги ишларни янги босқичга олиб чиқди.

Ривожланган ҳар бир демократик жамиятда эр-каklar ва аёлларнинг тенг ҳуқуқли бўлиши, давлат ва жамият ишларида тенг шароит ва ҳуқуқларда ишлаши жуда муҳим ҳисобланади.

Муқимжон ҚОДИРОВ олган суратлар.

Кейинги икки йилда гендер тенгликни таъминлашга ва аёлларнинг ижтимоий турмуш шароитларини яхшилашга қаратилган 20 га яқин қонун ва қарорлар қабул қилинди. Бундан кўзланган асосий мақсад, хотин-қизлар эркинликларини таъминлаш, турли таътиқлар ва эъронликлардан ҳимоя қилиш орқали уларнинг жамият тараққиётида фаоллигини ошириш, дахлдорлик ҳиссини кучайтиришдан иборат.

Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 7 мартдаги «Хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқлари кафолатларини янада кучайтириш ва тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори хотин-қизлар бандлигини таъминлаш, ҳуқуқ ва ваколатларини ишончи ҳимоя қилиш имкониятини бермоқда.

Шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 20 ноябрдаги «Хотин-қизларни иш билан таъминлаш, улар ўртасида тадбиркорликни ривожлан-

тириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ҳамда «Оғир ижтимоий вазиятга тушиб қолган хотин-қизларга, ногиронлиги бўлган, кам таъминланган, фарзандларини туликсиз оилада тарбиялаётган ва уй-жой шароитини яхшилашга муҳтож оналарга арзон уй-жойлар бериш тартиби тўғрисидаги низоми тасдиқлаш ҳақида»ги қарорлари муҳим аҳамиятга эга. Бу хотин-қизлар фаолияти билан боғлиқ бўлган муаммоларни ўз вақтида аниқлаш ва уларни бартараф этиш имкониятини бермоқда. Шу кунга қадар ногиронлиги бор хотин-қизлар рўйхати шакллантирилиб, уларнинг ногиронлик тури, меҳнатга лаёқатлилиқ даражаси, оилавий шароити ёки кимнинг қарамоғида эканлигини таҳлил қилиб борилаётган ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизларни аниқлаш, уларни қўллаб-қувватлашда муҳим дастуриламал бўлиб хизмат қилмоқда.

БМТнинг Нью-Йоркдаги қароргоҳида 1 октябрь куни Хотин-қизлар статуси бўйича тўртинчи

бўтунжаҳон конференциясининг 25 йиллигига бағишланган (Пекин + 25) глобал видео анжуман тарзида ўтган саммитда Ўзбекистон номидан Олий Мажлис Сенати раиси, Гендер тенгликни таъминлаш масалалари бўйича комиссия раиси Танзила Норбоева иштирок этиб, Ўзбекистонда аёллар ва қизларни қўллаб-қувватлаш борасида олиб борилаётган ислохотлар, қўлга киритилаётган ютуқлар, иш тажрибала ҳақида гапириб ўтди.

Жумладан, 2030 йилгача гендер тенглигига эришиш стратегияси ишлаб чиқилди. Ҳужжатларнинг барчасини мажбурий гендер-ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш жорий этилди. Аёлларнинг давлат ва жамият ишларида ҳамда қарор қабул қилишидаги иштироки кучайтирилиб, Ўзбекистон Парламентидоги аёллар сони икки баробарга кўпайди. Айниқса, улар бандлигини таъминлашга доимий эътибор қаратилиб, мақсадли Давлат дастурлари қабул қилинмоқда, тадбиркор аёллар марказлари кўмағида ишбилармон аёллар сони ортиб, улар ҳуқуқматнин махсус жамғармаси ва ти-

жорат банклари томонидан имтиёзли кредитлар билан таъминланмоқда.

Хотин-қизларга нисбатан эъронликка барҳам бериш мақсадида 200 га яқин реабилитация марказлари, шелтерлар ташкил этилди. Жабрланган хотин-қизларга ҳимоя ордери бериш механизми яратилиб, оилавий эъронликни бошидан кечирган аёллар учун ишонч телефонлари ташкил этилди ва ижтимоий тармоқларда махсус каналлар очилганлиги хусусида тўлақонли маълумотлар берилди.

Дарҳақиқат, аёлларни ижтимоий ҳимоя қилиш, уларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиш, айниқса, болалик оилаларини қўллаш ишлари давлат сиёсатининг энг муҳим йўналишларидан бирига айланган. Пандемия даврида инқирозга қарши курашиш жамғармаси орқали, энг аввалло, ана шундай меҳр ва эътиборга муҳтож хотин-қизларга молиявий ёрдамлар кўрсатилмоқда.

Ортобошимизнинг жорий йил 24 январь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида қилган Мурोजаа-

тидан келиб чиқиб, ҳудудлардаги ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар ва хотин-қизларнинг муаммоларини ўрганиш, уларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш борасида бир қатор вазифалар белгилаб олинган. Шу мақсадда сектор раҳбарлари, вилоят ҳокимлиги, Олий Мажлис Сенати ва Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси томонидан барча шаҳар ва туманларда ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар, хусусан, хотин-қизларнинг муаммоларини ўрганиш ишлари амалга оширилиб, 7 та йўналишдаги хотин-қизлар муаммоларини қамраб олган чора-тадбирлар дастурлари ижрога йўналтирилган.

Вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси томонидан хотин-қизларнинг муаммоларини ўрганиш ва ҳал этиш, уларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга қаратилган манзилли чора-тадбирлар дастури доирасида хотин-қизларни ўз шароитида бандлигини таъминлаш мақсадида 324 нафар хотин-қизларга тикув машиналари етказилиб берилди. Бу уйда ўтирган, ижтимоий ҳимояга муҳтож аёлларни уй юмушлари, фарзанд тарбиясидан ажралмаган ҳолда фойдали меҳнат билан банд бўлиш, оилага даромад олиб келишда қўл келмоқда. Бу ишлар учун касаба уюшмалари маблағлари ҳисобидан 417 млн. 80 минг сўм маблағ йўналтирилди.

Бундан ташқари, тадбиркорлик тармоқларини қўллаб-қувватлаш, уларга фойзсиз субсидиялар ажратиш орқали фақат хотин-қизлар учун 1404 та янги иш ўрни яратилди. 36 нафар хотин-қизларга 32 млн. 364 минг сўмлик ногиронлик аравачалари тарқатилди. Ўз соғлигини тиклашга қийналаётган 41 нафар хотин-қизлар учун 50 млн. 437 минг сўм маблағ йўналтирилиб, вилоятимиздаги сихатҳоҳларда бепул соғломлаштирилди.

Вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси томонидан гендер тенглик ва аёлларнинг ижтимоий турмуш шароитларини яхшилаш борасидаги ишлар кўлами кенг. Асосий мақсад — хотин-қизлар манфаатини ҳимоялаш, уларни жамиятнинг ижтимоий, иқтисодий ҳаётида ўз ўрнларини топиш, ҳаётдан рози бўлиб яшашлари учун муносиб имкониятлар яратишдир.

ВИЛОЯТ КАСАБА УЮШМАЛАРИ ТАШКИЛОТЛАРИ БИРЛАШМАСИ КЕНГАШИ.

Олий таълим даргоҳларида

САНЪАТНИНГ САОДАТЛИ ЙЎЛИ

Президентимиз қарори билан Қўқон шаҳрида Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти Фаргона минтақавий филиали ташкил этилганга уч йил бўлди.

зусидаги масофавий илмий конференциясини ўтказиш аёнаси бор. Бу йил филиал томонидан Фаргона давлат университети ва Қўқон давлат педагогика институти билан ҳамкорликда «Театр санъати ва халқ ижодиёти долзарб муаммолари» номи қўша конференцияси ташкилланди. Утган йиллар давомида Қозоғистон санъат академияси билан иждоий ҳамкорликка эришилди. Буюк Британия олий таълимнинг Creative Spark дастуридаги филиал ходимлари иштирокининг алоҳида эътироф этилаётгани, уларнинг Осиё ва Европа давлатлари санъат соҳасидаги журналларда чиқишлари ҳам Фаргона санъати вақиллари маҳоратига халқор даражада берилган баҳоидир.

— Қалбимизда Ватанимиз ва муҳтарам Президентимиз ишончидан юксалаётган катта мақсадларимиз бор, — дейди филиал директори, профессор Шамсиддин Усмонов. — Барча сай-ҳаракатларимиз бутун дунёга, халқимизга чинакам санъат даргаларини етказиб берган Фаргона заминидан уларнинг муносиб давомчилари, Ўзбек санъати ва маданиятининг янги,

навқирон авлодини етиштиришга қаратилган. Бу борада филиалга қадим қилдин, ҳар бир ёшнинг иқтидори, соҳага муҳаббатидан синовдан ўтказилади. Бу йил ҳам ўз тақдирини ва орзуларини санъат билан боғлаган 250 нафар санъатсевар ёшлар ўқишга қабул қилинди. Дийр Соттвее, Гулрухсор Жўраева, Фарход Мухаммадсаидов, Дилобар Обидова сингари ёшларимиз иждоий йўлдан дадил бормоқдалар.

Олий таълим муассасаларига хотин-қизларни қўшимча давлат гранти асосида қабул қилиш доирасида танловда иштирок этган Бувайда тумани Жилва қишлоғилик Намуна Маҳаммадҷонова бу йил Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институтининг Фаргона минтақавий филиали талабасига айланди.

Санъатнинг саодатли йўли Ҳўқанди Латиф Бағридани йилдан-йилга қадди юксалиб бораётган олий даргоҳда камолга етаётган санъатсевар ёшларнинг баланд парвозига йўл очади, албатта.

Дилнавоз ҚўЛДОШЕВА.

Дастлаб битта йўналишда, 24 нафар талаба билан ўз фаолиятини бошлаган олийгоҳ бугун анча кенгайди. Филиалнинг актёрлик, режисёрлик, халқ ижодиёти, ашула ва ракс, фольклор ва этнография сингари 10 та йўналишларида тахсил олаётган 300 нафардан зиёд йигит-қизлар тимсолида Фаргона санъатининг келажиги, Ўзбек маданиятининг истиқболига шубҳа йўқ.

Авалло, маҳоратли устозлар сабоғи, энг замонавий рақамли техникалар, қолаверса, эркин иждоий муҳит ва ёркин ташаббуслар рўёби филиал ёшларининг иқтидорини сайқалмоқда.

Ўзбекистон Республикаси санъат арбоби Карим Йўлдошев, Ўзбекистон халқ артистлари Шафоат

Раҳматуллаева, Ёркиной Ҳатамова, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Жўраҳон Пўлатов, Хурсано Умарова, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Азимжон Азизов, Ўзбекистон композиторлари ва бастакорлари уюшмаси аъзоси Рафиқжон Аҳмедов сингари етуқ санъат арбоблари, композиторлар, журналистлар, концертмейстерлардан иборат педагогик жамоа олийгоҳнинг суянч устун, ҳам ифтихоридир.

Филиал ўзининг «Oriental art and culture» номи наширига эга. Унда таълим даргоҳининг зафарли оидлари, бунда камолга етиб келаётган ёш истеъодлар эришаётган муваффақиятлар акс эттириб борилади.

Олийгоҳда «Ўзбекистонда илм-фан ва таълим» мав-

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Фаргона давлат университети академик лицейи (собиқ Фаргона давлат университети қошидаги 3-сонли академик лицей)ни 2019 йилда тамомлаган Раҳмонова Дийрархон Раимжон қизи номига берилган L 0009596 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ТАЛАБАЛАР “ИЖОДКОРЛАР БОҒИ”ДА

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев шу йилнинг 20 май куни Тошкент шаҳридаги “Адиблар хиёбони”га ташрифи чоғида адабиёт халқининг юраги, элнинг маънавияти эканлигини таъкидлаб, бугунги мураккаб замонда одамлар қалбига йўл топиш, уларни эзгу мақсадларга илҳомлантиришда адабиётнинг тасирчан кучидан фойдаланиш зарурлиги, айниқса, адиблар иждоий, уларнинг ибратли умр йўлларини ўрганиш борасида тавсиялар берган эдилар.

Латвиянинг ахборот тизимлари менежменти Олий мактаби (ISMA)нинг Фаргона шаҳридаги филиали бир гуруҳ талабалари Марғилон шаҳридаги Эркин

Воҳидов номидаги “Ижодкорлар боғи”да бўлишди. Дастлаб Ўзбекистон халқ шоири Эркин Воҳидовнинг мемориал музейига ташриф буюриб, адибнинг ҳаёт ва иждоий йўли, келдирган юксак адабий мероси билан яқиндан танишди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси Фаргона вилоят бўлими тадбирлар залида “Адабиёт — халқнинг юраги, элнинг маънавияти” мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди. Фаргоналик шоир ва олимлар, Зулфия номидаги давлат мукофоти совриндорлари иштирокида бўлиб ўтган учрашув талабаларда китобга муҳаббат, буюк аждодларимиз иждоига эҳтиром ҳиссини уйғотди.

Шу кун олийгоҳнинг иждокор талабалари Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси Фаргона вилоят бўлими қошидаги “Олтин қалам” тўрагага қабул қилинди.

Д. АҲМАДИЕВА.

ВИЛОЯТ КАСАБА УЮШМАЛАРИ ТАШКИЛОТЛАРИ БИРЛАШМАСИ КЕНГАШИ.

Миш-мишлар ва ҳақиқат: ХАВОТИРГА ЎРИН БОРМИ?

Жорий йил октябрь ойида инсон папиллома вируси (ВПЧ) вакцинасининг биринчи дозаси мактаб ва тиббиёт муассасаларида 9 ёшли қизларга эмланади. ВПЧ — бу саратон ва бошқа касалликларнинг бир нечта турларини келтириб чиқарадиган вируслар гуруҳидир.

Бачадон бўйни саратони бутун дунё бўйлаб аёллар ўлимига олиб келаётган, бачадон бўйни рақини кўп ҳолларда одам папиллома вируси келтириб чиқаради. Бунда эмлаш айнан ўша вируснинг рақ келтириб чиқарувчи штаммларига нисбатан амалга оширилади. Елғон хабарларда вакцина зарарли эканлиги, ундан ривожланган давлатларда фойдаланмаслиги айтиб ўтилган.

Америка онкологлар жамияти 2016 йилда ишлаб чиққан тавсияларида 11-12 ёшли ўғил ва қизларнинг

рақининг олдини олиш учун эмлаш тўғрисида ахборотлар тарқалмоқда. Бу хабарлар қанчалик тўри? Гап шундаки, бачадон бўйни рақини кўп ҳолларда одам папиллома вируси келтириб чиқаради. Бунда эмлаш айнан ўша вируснинг рақ келтириб чиқарувчи штаммларига нисбатан амалга оширилади. Елғон хабарларда вакцина зарарли эканлиги, ундан ривожланган давлатларда фойдаланмаслиги айтиб ўтилган.

Америка онкологлар жамияти 2016 йилда ишлаб чиққан тавсияларида 11-12 ёшли ўғил ва қизларнинг

тақиқланмаган, балки соғлиқни сақлаш вазирлиги ёки шу каби ташкилотлар томонидан тавсия этилмайди. Яъни, кимдир истаса олиши мумкин, истамаса йўқ.

Германияда ҳам папиллома вирусига қарши вакцина қўлланилиб келинади. Бутунжаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти маълумотиغا кўра, ҳар йили ярим миллионга яқин аёлларда бачадон бўйни рақини кайд этилади. Уларнинг 99 фоизи папиллома вируси билан боғлиқ. Ташкилот 15 ёшдан кичикларга 2 та дозали, 15 ёшдан катта қизларга 3 та дозали схема билан эмлашни тавсия этади. Қўллаб-даватиларда ўтказилган таҳлиллар вақтинан 9-14 ёшда олишидан самарадорлиги юқорилигини кўрсатган.

Анвар ЯРУЛИН, ВИЛОЯТ САНИТАРИЯ-ЭПИДЕМИОЛОГИЯ ОСОЙИШТАЛИК МАРКАЗИ БЎЛИМ МУДИРИ.

Фаргона давлат университети раҳбарияти, касаба уюшма кўмитаси, табиий фанлар факультети жамоаси «Экология» кафедраси ўқитувчиси Гулнораҳон Махсудовага отаси

МУҲАММАДЖОН АКАНИНГ вафоти муносабати билан чўқур ҳамдардлик билдиради.

Фаргона давлат университети раҳбарияти, касаба уюшма кўмитаси, табиий фанлар факультети жамоаси «Экология» кафедраси ўқитувчиси Гулнораҳон Махсудовага отаси

МУҲАММАДЖОН АКАНИНГ вафоти муносабати билан чўқур ҳамдардлик билдиради.

Инсон тобе бўлса, тил ҳам ярим жон, Тили ярим элнинг, яримдир дили. Бугун кўнглим бутун, сўзим дур, маржон, Бунчалар шириндир ўзбекнинг тили.

Тил борки, миллат бор, халқ бор бирлашган, Урф-одат, санъат ҳам элга ярашган, Ватан бор, тарих бор ғурур талашган, Бунчалар шириндир ўзбекнинг тили.

Олам тилларига ҳурматим кекизи, Бариси қимматли, барчаси азиз. Лекин ҳар сўзида кўшалоқ мағиз, Бунчалар шириндир ўзбекнинг тили.

Ўзбек тили

Бир ёнда рус, инглиз, фаранг, олмонлар, Бир ёнда форсий, чин, ҳинду томонлар, Дунёлар айланар, ўтар замонлар, Бунчалар шириндир ўзбекнинг тили.

Ҳазрат Навойнинг мангу носаси, Бобур кўзидаги соғинч жоласи, Қадим йўллардаги ипак толаси, Бунчалар шириндир ўзбекнинг тили.

Хоразм шеваси — мусиқа наво, Воҳа лажжасида мусалфа ҳаво, Фарғона оҳанги дардларга даво, Бунчалар шириндир ўзбекнинг тили.

Онадек муқаддас, отадек улуг, Сингилнинг шаънадай табарруқ, қутлуг, Қанча авайласанг, дил шунча ёруғ, Бунчалар шириндир ўзбекнинг тили.

Ўз тилин севмаган номсиз гадоқдир, Ўз тилин йўқотган манкурт, адоқдир, Шу миллат, шу тилга жоним фидодир, Бунчалар шириндир ўзбекнинг тили.

Равшан МАДУМАРОВ.

21 октябрь — ўзбек тилига давлат тили мақоми берилган кун

“Маazza қилиб РЕКЛАМА кўриб ўтирсак, СЕРИАЛ бошланади”

Мулоҳаза

Таниқли қизиқчи Ҳожибой Тожибоевдан бетақрор лутфлар қолди. Айниқса, реклама тўғрисидаги латифасини кўп қўллашимиз. Телевидение орқали кўрсатиладиган фильм, сериаллар орасида кетадиган реклама роликлари ҳаётимизга сингиб кетди. Қизиқчи айтганидек, баъзи сериаллардан кўра, рекламада мазмун кўпроқ. “Маazza қилиб реклама кўриб ўтирсак, сериал бошланиб қоладими-ей?”

Ақсар ҳолларда четда ишланган реклама роликлари, шунчаки таржима қилиб узатилади. Банкка ўғирликка кирганларнинг қорувули: “Биз ветеринармиз, йўлбарсга келдик”, дейишида мантиқ борми? Айниқса, бир финжон ширин сув рекламасида сув идиши ўнча одамнинг кўлида алмашади. Бир-биридан устумонлик билан тортиб олган сувни уялмай(!) сипқоришади. Рекламани кўриб, бировнинг ҳақи, ўғирлик бемалол тарғиб қилинмаяптимики, деб ўйлаб қолдим. Рекламага буюртна берувчилар ва реклама ишлаб чиқарувчилар муаммонинг шу томонида алоҳида эътибор беришса, мақсадга мувофиқ бўларди.

ва кадриялари сарчашмасидан маънавий озуқа олиб тарбия топган, соғлом фикр ва қарашларга эга бўлган авлодига буюк келажимизнинг муносиб давомчилари бўла олади. Шу нуқтаи назардан қараганда, биз бугун турли оммавий ахборот воситалари орқали ҳар кунчи, ҳар лаҳза кўрадиган, ўқийдиган, эшитадиган реклама ҳам ана шу мақсадларимизга, миллий маданиятимизга мос бўлиши керак, аслида. Бироқ баъзи телеканалларда айлантириладиган, интернет сайтларига жойлаштириладиган айрим реклама роликлари борки, халқимизнинг маънавий бойлиги бўлган одоб-ахлоқ, ибод, ор-номус, ирода, шарм-ҳаё, ифбат-андиша, ғурур каби фазилатларимизни нурсизлантиришга ундаётгандек тасаввур уйғотади.

қилинмаптими ёки аёллар, дея тааж-жубланасан. Телеканалларда тақдим этилаётган ёки кўча-кўйда илгинган плакатлардаги рекламага эътибор билан разм солсангиз, сўзларнинг нотўғри ишлатилишига кўп дуч келасиз. Тарғиботи авж олган “Ice tea” номли ичимлик рекламасида “Салқинлик таъмини татиб кўр” деган ёзув битилган. Кулишингиз аниқ. Таъмининг ҳам салқини ёки иссиғи бўларканми?! Реклама нафақат телевизор, радио, матбуотда, балки ижтимоий тармоқларда ҳам сизни таъқиб этади. Маълумот оlish учун айрим сайтларга кирсангиз, турли кўз-қўз қилаётган тасвирларни эмин-эркин томошабинга тақдим этиш ҳолатларини кўрганда, шарм-ҳаё, ибод сингари тўшунчалар қарда қолди, деган уй ўтади. Масалан, телевизорда намойиш этиладиган “Palmolive” реклама-сини кўриб, унда совун реклама

Қатрларда ҳикмат бор

АЙБ КИМДА?!

О на кексайган чоғида, айни невараларини узатиш маҳалида қизиқикови бир-бирларига хунук кўриниб қолишди.

Киз тўлиб-тўлиб йиғлаб айтди: — Сизнинг гапларингизга кирмасдан ўша эрим билан тишимни-тишимга қўйиб яшасан ҳам бўларкан, ая. Отанинг ўрни, эрининг ўрни, эркакнинг ўрни барибир билинаркан. Нима бўлдим, адоий тамом бўлдим, холос. Онанинг жиғибайрони чиқди, аммо кекса-лик қуввати етмади. Хастахол мингирлади.

— Узинг ҳам ўшанда гап ташийвериб, эрингни ёмонлайвериб, оёқ учиде кўрсативериб, холи-жонимизга қўймаганинг-ку! Куде-андалар билан юзкўрмас қилиб юборганинг-ку! Қиз уввос солиб бўзлади. — Нега? Нега йўлдан қайтармадинглар? Она куруқшоқ лабларини қимтиб олган, шивирлади.

— Қулук солмаганинг-ку! Узингни осмонга олволганинг-ку! Ақалли, мана шу норасидаларингни ўйламаганинг-ку! Нега айбони бизга ағдарасан? Авваламбор остонангдан гап олиб чиқмагин эди. Ҳою ҳавасларга берилмагин эди. У дугонанг-

га ўзингни солиштирдиг, бу ўртоғинга рўзғорингни таққосладинг! Нима бўлди охири, хўш? Шўрлик эрининг қадрига етмадинг, иззатини билмадинг. Хор қилдинг, зор қилдинг, хўр қилдинг. Камхаржлигидан, оддий оиладан бўлганидан нолидинг. Узинг кўнгли қўйиб, ўзинг кўнгли уздинг. Бош эгиб келса, олдинга солиб хайдадинг. Мана, алиментингиз тўлади, уйландим, қатор-қатор иморатлар ҳам солди, керак бўлса, машинаям олди. Сабр қилсанг бўларди-ку! Қиз сочини юлгудек шангиллади.

— Ота-она деган боланинг хатосини тўрилайди, ўнглайди. Дадамнинг кўзига гарнитурлари-ю, қимматбаҳо сарпосуруғлари кўриниб, кўчинми юклаттириб келди. Сизларга мол-дунё керак эди. Ана, ҳаммаси турибди қаққайиб. Фақат менинг тинчмин йўқ, оромим йўқ. Қўриб турибсиз, қизларимга келган совчилар дадаларини сўроқлашяпти, билишгач, қайтиб қадам босишяпти, ая.

Она-боланинг ораларида кўп жожа-ро бўлди, кўп гап қочди. Аммо нима бўлгандаям иккисиям айбдор эканликларидан ўзларини энди оқлашга уринишар, ота меҳрини кўрмаган буй етган қизлар эса мунғайганча қолган эдилар.

— Майли, қипиқ бўлса, қипиқ бўла қолсин.

Бир маҳал йигит уйига келиши заҳоти юраги тошганча тугунинг тугунини баралла ечиб қарасаски, ичи тўла қипиқмиш. На дод сола билишга қурби етибди ва на фарё. Бир тугун қипиқ ўчоққа қаланибди. Унинг тафти новвой йигитнинг тилигача етиб борибди-ю, ёлгон гапирганининг оқибати не қўйларга солганини идрок этибди. Бироқ мўйсифиднинг оддий одам эмас, Хизр бува эканлигини ҳали билмас экан.

Тоҳир ЙЎЛДОШЕВ, Фарғона шахри.

КИПИҚ

Х ар қандай иш, ҳар қандай ният ибтидодан бошланади ва гоҳо интиҳосини талаб қилиб оладиган жойи ҳам бор.

Бир ҳунарманд новвой топган бир ойлик даромад чўғини тугунига бўғиб, шощанча бораётса, рўпарасидан бир мўйсифид чиқиб қолибди.

— Қўлингизда нима, болам, — сўради нуроний бува кўнглида яхши-яхши дуолар

қўиб. Новвой йигитнинг кўнглидан хавотир кўз ёриб чиқибди. “Ҳозир пуллигини айтсам, ночорлигини писанда қилади-да, қарз сўрайди, — ўйлабди у ич-ичи ёниб. — Яхшиси, билдирмай қўя қолай. Қўлим билан бериб, оёғим билан олиб юрмай.” — Утин қипиғи, — дебди йигит ишонч билан, — ўчоққа қалашга яраб деб оқкетаятувдим. Мўйсифид мийғида аста қулиб қўйибди.

Қизамиққа қарши оммавий эмлаш ўтказилмоқда

Бутунжаҳон соғлиқни сақлаш вазирлиги ва республика соғлиқни сақлаш вазирлиги берган маълумотга кўра, дунёда, айниқса, Европа мамлакатларида қизамиқ бўйича эпидемиологик вазият мураккабланиб кетмоқда. Утган йили бу касалликка 9,5 миллион киши чалинган, 148 минг нафар 5 ёшгача болалар вафот этган. Республика-мизда жорий йилнинг 8 ойида 6790 нафар қизамиққа гумон ҳолатлари қайд этилган.

болаларни оммавий эмлаш кунлари ўтказилмоқда. Бунинг учун шаҳар-туман тиббиёт бирлашмалари қошида штаблар тўзилган ва малакали мутахассислар жалб этилган. Эмлаш ишлари карантин қоидаларига тўлиқ риоя этилган ҳолда ташкилланмоқда.

Иқболжон АБДУЖАБОРОВ.

Ю қоридагиларни инобат олган ҳолда, вилоят ҳудудида қизамиқ касаллигининг олдини олиш мақсадида 5 октябрдан бошлаб 6 ойликдан 5 ёшгача бўлган

Доришунос маслаҳати

ОШҚОЗОН ҚОП ЭМАС

«Икки кишилик овқат уч кишига етади, уч кишилик овқат тўрт кишига етади» дейилади халқ ҳикматларида

Овқатланиш ҳаёт лаззати. Улуг зот — инсон учун кўплаб ноз-неъматлар борки, буларни ҳаёт учун, тириклик учун она табииатнинг ҳиммат-саховати билан қодир Эгам яратиб қўйган. Овқатланишда ҳам бир киши ўз аъзои тани, эҳтиёжига қараб, меъёрида сифатли таом ейиши керак. Қадимий китобларда: «Ошқозон касалликлар уйдир, парҳезли овқатланиш бирча даволар асосидир», дейилади.

Тоаом меъдадан ҳазм бўлар экан, унга зўр бермаслик, меъёридан ортик овқат билан уни тўлдириб, иш фаолиятини бузмаслик керак. Зеро, одам фақат овқат ейиш учун яшамайди.

Азиз муштарийлар, ҳақимларнинг ҳикоятлардан таом ейиш борасида одоб-ахлоқ қоидаларини эътиборингизга ҳавола этишимиз. Риоя этмоқ, сизга боғлиқ.

Лўқмони ҳақим ўз ўғлига насиҳат тариқасида қўйидагиларни буюрди: — Кам гапиринг, кам ухлаш ва кам ейишни ўзингга одат қилки, бундан саломатлигинг доимо барқарор бўлади. Ақлли кишилар ҳақимлар айтган сўздан чиқмасликлари керак. Бинобарин, ойда икки марта қайт қилиш, ҳафтада уч марта ҳаммомга бориш, бошу танани ширин иссиқ сув билан ювиш, икки кунда уч марта таом ейиш, бунда ҳар ўн олти соатда бир марта овқатланилади, бу Жолинус (Гален) ҳақимнинг кўрсатмасидир.

Баҳор фаслида куруқ-совуқ мижозли овқат ва шарбат, ёз фаслида хўл-совуқ овқат ва шарбат, кўзда хўл-совуқ овқат ва шарбат тановул қилинади. Қишда эса куруқ-совуқ

овқат ва шарбатга майл қилмоқ лозим. Шундай қилинса, кишининг саломатлигида нуқсон бўлмайди. Ўзга бир ҳикмат шундайки, кимки бир нарсаси одат қилган бўлса, бирданга ўша одатни ташламаслиги керак, иложи бориша киши ўзини фақат бир хил овқат ейишга ўргатмаслиги лозим, токи, ўша ейдиган овқати тасодифан йўқ бўлиб қолса, ожиз қолмасин ва ранжиш бўлмасин.

Меъда саломатлигини сақлаш иссиқ, совуқ, қуруқ ва хўлликда мўътадил бўлган овқатларни истеъмол қилишга боғлиқ. Овқат орасида сув ичмаслик лозим. Иссиқ ва совуқ ҳавода шу ҳавога мос мўътадил овқатларни ихтиёр қилиш керак. Иштаха келгандагина овқат ейиш керак. Меъда бўзилиб бўқши ҳосил бўлмаслиги учун овқат еяётган пайтда ҳали ейишга яна озгина иштиёқ қолганда ейишни тўхтатиш керак. Бир кимса дунёдан ўтган экан, қайта тирилибди. Нега ўлдирди, деб сўрашганда, овқат еб ўлдирди, деб жавоб берибди. Буюк аллома Абу Али ибн Сино дейди:

Агар таом кекизи лазиз бўлса ҳам, Кўп емагин, келтиради дарду ғам. Алишер Навоийнинг ҳикмати: Сихат тиласанг, кўп ема, Иzzат тиласанг, кўп дема.

Кўп овқат еб, ранжу алам тортиш ҳақида шундай бир ҳикоят бор: Кисронинг бир ўғли бор эди. У жуда кўп овқат ер ва ҳаммиса хаста эди. Ҳеч ким унинг касаллик сабабини била олмади. Шунда бир табииби олиб келишди. Табиб йигитнинг томтирига қўл қўйиб, кўп ейиши туфайли овқат ҳазм бўлмаётгани, хикматок ва кекириш касаллигига мубтало бўлганини билди ва уни даволади.

Кисро табибдан сўради: —Унго нима бердинг? —Очлик! — деб жавоб берди табиб. Озгина овқатга қаноат қилиб юрган киши кам хасталанади. Байт: **Бир табиб бир кунни бир ажиб ҳикмат, Ўз учун айтганмиш қилиб марҳамат: — Егин, ичгин доим кўнгли тортуңча, Нафақат бўғзингдан тошиб ортуңча.**

Овқатни меъёрида ейиш борасида ҳақида шундай бир ҳикоят бор: — Кимнинг ейиши оз бўлса, тана соғ бўлади... Овқатни кўп еган кишининг дил кўзи бекилади, тан мушкул эса хароб бўлади.

(Ҳақим Ҳафиза).

— Кимки кўп ейишдан сақланса, кўп дори ичишдан озод бўлади. (Лўқмони Ҳақим).

— Икки нарсаси кишининг қалбини қорайтиради: кўп ейиш ва кўп гапиртириш. (Фузайл).

— Овқат ейишнинг меъёри ва чегараси бор. Ошқозон қоп эмас, унга тиккаверма. Бўкиб емоқ — соғлиқни тўкиб емоқ. (Ҳақим Абдулмажид Санойи).

Хулоса шуки, нафс-истак хоҳишига алданиб, ошқозонга зарар, аъзои танага захар бўладиган тарзда кўп тановул қилмаслигимиз керак. Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ, доришунос.

	МУАССИС: ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ	Бош муҳаррир: Муҳаммадҷон ОБИДОВ	Офсет усулида А-2 форматда (4 бет) чоп этилди. 2007 йил 9 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги Фарғона вилоят бошқармасида 12-001 рақами билан рўйхатдан ўтган.	<i>Газета «Полиграф-Пресс» МҶЖ босмаҳонасида тахририятнинг оригинал макети асосида офсет усулида чоп этилди. Манзили: Марғилон шаҳри, Туркистон кўчаси, 236 «Б» уй.</i>	Бизнинг манзил: 150114, Фарғона шахри, Соҳибқирон Темури кўчаси, 28-уй. Бош муҳаррир қабулхонаси: (факс) 73-226-02-70. Бош муҳаррир ўринбосари: (факс) 73-226-37-80. Реклама ва эълонлар: 73-226-71-24.
	Вилоят ҳокимлигининг расмий веб-сайти www.fargona.uz	Газетадан материал кўчириб босилганда «Фарғона ҳақиқати»дан олинди деб кўрсатилиши шарт.	Газета тахририятига юборилган қўлёзма ва суратлар қайтариламайди.	<i>Босишча топшириш вақти: 19.00. Топширилди: 18.50.</i>	Буюртма: 655 Индекс: 7521 Адади: 3 788
Газета чоршанба ва шанба кунлари чиқади.		Баҳоси келишилган нархда.	Навбатчи муҳаррир Дилшода Эргашева.	Газета сифати учун босмаҳона масъул.	

